Moskva reaguje kvůli přejměnování na náměstí Borise Němcova velice diplomaticky, zdrženlivě a slušně, neřekli že Hřib je zakomplexovaný duševní kripl – jak si to myslí naprostá většina zaskočených pražáků

- CZ24 News | 25. února 2020

ČESKO: Ruský režim přemýšlí, co dělat; protikremelská opozice je vděčná za symbolickou podporu. Zpravodajský web FTV Prima zjišťoval, jak v Rusku reagují na přejmenování pražského náměstí před ruskou ambasádou po Borisu Němcovovi.

Odhlasováno. Ruské velvyslanectví v Praze se bude stěhovat. Alespoň pomyslně. Rada hlavního města dnes schválila přejmenování náměstí Pod kaštany, kde ambasáda sídlí, na počest ruského opozičního politika Borise Němcova.

Pražská koalice Pirátů, Prahy Sobě a Spojených sil pro Prahu (TOP 09 a STAN) hladce odhlasovala změnu názvu náměstí na Praze 6. Již dříve s ní souhlasila místopisná komise Rady. Plac před ruským velvyslanectvím by měl změnit název na páté výročí vraždy vůdce ruské opozice. K ní došlo 27. února 2015 na mostu nedaleko moskevského Kremlu.

Čtvrteční slavnostní akce by se měla zúčastnit dcera zavražděného politika Žana Němcova. Pražská radnice rovněž pozvala představitele ruské ambasády. Jak dříve prohlásil primátor Prahy Zdeněk Hřib, přejmenování náměstí po kritikovi režimu Vladimira Putina nemůže být bráno jako provokace.

„Vůbec nechápu, proč by to mělo být tak vnímáno. Tady se bavíme o bývalém vicepremiérovi Ruské federace a dřívějším úspěšném regionálním politikovi v Rusku, který byl zavražděn," řekl serveru Aktuálně.cz primátor.

A jak to vidí samotní Rusové? Zpravodajský web FTV Prima zjišťoval názor na přejmenování pražského náměstí před ruským velvyslanectvím u představitelů ruského státu i blízkých přátel zavražděného politika.

„Chcete zničit Rusko?"

Ruský režim k pojmenování náměstí před ruskou ambasádou na počest Borise Němcova zatím nevydal žádné oficiální stanovisko. Komentovat krok pražské radnice se zdráhala i tisková mluvčí ruského ministerstva zahraničí Marija Zacharovová. „Až bude známa politická motivace, můžeme dát politickou reakci," prohlásila pro náš web.

V neformálním rozhovoru sdělila, že vysvětlení primátora Hřiba nepovažuje za upřímné. „Je nutné si položit otázku, proč byla vybrána právě tato osoba. Jaká je motivace? Bylo by vhodné, pokud by ti, kteří stojí za touto iniciativou (přejmenování náměstí, pozn. autora) otevřeně řekli, jaká je jejich motivace. Zatím jsem vysvětlení neslyšela. Prohlášení, že jde o ruského politika, nelze brát v potaz," uvádí Zacharovová.

Podle jejího soukromého názoru existuje celá řada osobností, které se významně zasadily o rozvoj rusko-českých vztahů. Proč padla volba právě na Němcova, prý není z tohoto hlediska jasné.

„Když byla v 80. letech ve Washingtonu ulice u rezidence sovětského velvyslance pojmenována po Andreji Sacharovovi, tak to mělo smysl. Američané na rovinu řekli, že to je politicky motivované rozhodnutí kvůli politickému pronásledování významného vědce Sacharova. Bylo otevřeno řečeno: 'Jsme proti Sovětskému svazu, nelíbí se nám ten systém, nelíbí se nám jeho vedení a budeme dělat vše pro to, abychom nad tímto státem zvítězili.' To by měli prohlásit i v Praze. Že nemají rádi Ruskou federaci. Že budou dávat ulicím jména, jaká chtějí. Aby zničili naší zemi?" uvádí tisková mluvčí ruského zahraničněpolitického rezortu.

Jak Zacharovová tvrdí, Němcova osobně neznala. O politikův osud se hodně zajímala a četla o něm. Jeho život považuje za tragický. Dodává však, že by bylo daleko vhodnější, kdyby místo přejmenování náměstí v Praze udělali o Němcovovi výstavu nebo otevřeli jeho muzeum. „Mějte k člověku úctu. V přejmenování nejde o úctu k člověku, ale o hrubou politickou motivaci," dodává.

Po vlasovcích další naschvál

Protiruskou politiku za pojmenováním pražského náměstí po Borisu Němcovovi vidí také první místopředseda branného výboru Státní dumy Alexandr Šerin. „Víme, že iniciativa přejmenovat náměstí je spojena se snahou způsobit nepříjemnosti Ruské federaci. Je to naschvál, kterým si sami škodíte. Tak se alespoň chovají ti politici, kteří přejmenování navrhují. To samé platí i o zřízení pomníku vlasovským zrádcům," říká ruský politik.

Jak zdůrazňuje, krok pražské radnice vnímá negativně. „Ale každý propadá bláznovství svým způsobem, takže si nazývejte svá náměstí, jak chcete," dodává poslanec za opoziční Liberálně demokratickou stranu Ruska.

Šerin si myslí, že Němcov neměl v Rusku příliš mnoho stoupenců, prý šlo o hrstku lidí. „Němcov byl vnímán jako člověk spojený se Západem. Rusové nebudou podporovat politika, který se orientuje na Západ a je sponzorován západními granty. Proto k němu byl negativní vztah nejen na státní úrovni, ale i ve společnosti," vysvětluje politik..

Vděk od opozice

Němcov v Moskvě nemá žádný pomník ani ulici. Pouze most, na němž byl zastřelen, je neoficiálně nazýván Němcovův most. Stoupenci opozičního politika na něm zřídili improvizovaný památník s fotografiemi a květinami. Režim ho neochotně toleruje.

„Pražská iniciativa ve mě vyvolává rozporné pocity. Jako Borisova přítele mě těší, že jeho památka bude uctěna. Ale je mi trochu líto, že k tomu nedojde v Rusku. Mrzí mě, že se jeho náměstí neobjeví v Moskvě nebo v Nižním Novgorodu, odkud pochází. Přesto děkuji Praze a České republice za takový krok," říká v rozhovoru pro naši stránku Boris Naděždin, předseda regionální organizace strany Pravoje dělo v Moskevském kraji.

Autor: Jiří JustPieta na místě vraždy Borise Němcova

Naděždin byl blízký spolupracovník zavražděného opozičního lídra. Byl Němcovův poradce během jeho vládního angažmá, působil s ním i v ruském parlamentu.

Podle jeho slov by se Česko nemělo obávat ostré reakce Kremlu na přejmenování náměstí před ruskou ambasádou. „A co může ruská vláda udělat? Přejmenují natruc stanici moskevského metra

Pražskaja? Jsem si vědom, že vedení Prahy přejmenovalo náměstí záměrně, aby poškádlilo ruskou vládu. V Praze je mnoho náměstí a přejmenováno bude to, kde se nachází ruské velvyslanectví. Je jasné, že to je i určité politické gesto. Ale co se dá dělat, taková jsou pravidla hry," říká Naděždin.

Politik nesouhlasí s tím, že Němcov měl v Rusku málo stoupenců. „Čím hlouběji se pohroužíme do Putinovy éry, tím je jasnější, že Rusko mohlo být jiné, kdyby se skutečně stal prezidentem Boris Němcov, jak se v 90. letech uvažovalo," myslí si Naděždin.

Gesto solidarity

Poslední únorový den se v Moskvě uskuteční pochod na památku Borise Němcova. Jedním z jeho organizátorů je opoziční politik Ilja Jašin, který byl dlouholetý přítel a spolupracovník Němcova.

„Vítám tuto iniciativu. Zdá se mi, že to je správný krok k upevnění vztahů mezi národy Česka a Ruska. Nehovořím teď o úřednících, nebo politicích, hovořím o občanské společnosti. Je to správné gesto solidarity českého a dalších národů k lidem, kteří žijí v mé zemi.

Je zřejmé, že vedení naší země se to moc nelíbí, vyvolává to podráždění, snaží se nevšímat takových věcí. Já osobně tuto iniciativu vítám a považuji ji za správnou," sdělil ruský opozičník zpravodajskému webu FTV Prima.

Boris Němcov byl ruský liberální opoziční politik, kritik režimu prezidenta Vladimira Putina. V letech 1997–1998, v době prezidentství Borise Jelcina, zastával funkci vicepremiéra země. V únoru 2015 byl několik dní před demonstrací proti Putinově vládě a válce na Ukrajině zastřelen nedaleko Kremlu. Vykonavatelé byli dopadeni, ale objednatel vraždy je dosud nejasný. Stopy vedou do Čečenska.

V minulých letech náměstí před ruskými ambasádami po Němcovovi přejmenoval Washington, Kyjev a litevský Vilnius.